

Orthets

Պատմական է արդեն՝ Սառը պատերազմ թիվ 2

«Ուկրաինայում Ռուսաստանի ագրեսիան հիմքունուն է մեզ, որ մեր ազատ Երկրները չեն կարող իմբնաբավ եւ իմբնագործ լինել մեր ընդհանուր՝ «ամբողջական, ազատ եւ խաղաղ Եվրոպա» տեսլականի մեջ»: «Մենք մետք է կանգնենի ազատություն տենչացողների կողմին»: «Մարմարա գաղտնա խոսքեր չեն: Մարմար անբեկանելի հանձնառություններ են, որոնց թիվումն են կանգնուած աշխարհի հզորագույն դաշինուն ու դասմության հզորագույն՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների գինված ուժերը: Եվ դուք վկա եք այսօր մեր հանձնառությանը: ՆԱՏՕ-ի օդուժը՝ Բայթյան Երկարություն, դաշնակից ոզամանավերը՝ Սեւ ծովուած դաշտեկություն անելիս, մեր գինված ուժերի համատեք զրավարժությունները, մեր հզորացված ու դիմակայող Երեկայություննը լեհական հողուած: Մենք այս բաներն անում ենք ոչ թե որեւէ Երկրի սրբառնալու, այլ մեր եւ մեր բարեկամների անվանանականությունն ու տարածեները դաշտամանելու համար»: «Երեկ ես հայտարարեցի ՆԱՏՕ-ի մեր դաշնակիցների անվանագրությունն ամրադիմելու, Եվրոպայուս ամերիկյան ոզամական Երեկայություննը ուժեղացնելու նախաձեռնության մասին»: «(...) Դա նշանակում է դաշտամանության գործում հավելյալ օժանդակություն օգնելու մեր բարեկամների՝ ինչպէս Ուկրաինան, Սոլյուվան եւ Կրասանը»: «(...) Մենք չենք ընդունելու Ղիմիր բռնագրավումը կամ Ուկրաինայի իմբնիշխանության բռնաբարումը Ռուսաստանի կողմից»: «Մեր ազատ Երկրները միահանուն դիմի կանգնեն այնուևս, որ Ռուսաստանի հետազարդարությունը դարձադես էւտեն այդ Երկրի առավել մեկուսացումն ու կորուսները»:

Ուրսընոս ծափահարություններով ընդ-միջված ճաղից մեջբերվող տույն խոսերը (իմ հաղմելոց քարզմանությամբ) արտասանվեցին Կարեւավայրմ, հունիսի 4-ին, նախագահ Բարար Օքանայի կողմից, որ Բյուստելում երեկ զումարված Մեծ 7-ի (առանց Ռուսաստանի) զա-գաթաժողովին հասնելու ձանապարհին Լեհաստան էր ժամանել մասնակցելու Լեխ Կալենսայի նախագահ ընտրվելու 25-ամյակին:

Կարծում եմ շատերին եղ ծանոթ ոչ շատ հեռու անցյալում հնչած նման խոսքեր: Դամենայն-դեղու ծանոթ՝ ուզագմանուն հետորաբանության տևակետից, հնչած Սառը դատերազմիթ թեժ օրերին Արեւմուտքի արքեր առաջնորդների կողմից, որոնց ի դատասխան Սոսկվայից սպառաբար հնչում, ավելի շուրջ որոտում էին այլ ոչ դակաս ուզագմանուն հետորաբանություններ՝ համեմված «իմթերիալիսներ», «կարիսալիսներ», «հետադիմականներ» ու նման «ույիչ» բնորոշումներով:

Այս դահին իմաստ չեմ գտնում Ս. Նահանգ-
ների նախագահի խոսերը վիճարկելու մեջ, ոչ
էլ նախագահ Պուտինին՝ եթե ֆրանսիացի լրագ-
րողներին սկսեց, անհամեմատ մեղմ, դաշտա-
խանները: Թեեւ, անկեղծորեն ասած, Օբամա-
յի խոսերում դաշտական հակասություններ-
առկա են, ինչպես նրա այս դնդումը, թե լեհա-
կան «Սովորանուս» շարժման հաղթանակը է:
դաշտաղը Բեռլինի դաշի բանդման (խոնդ մե-
րչ ականներ, կարծում էին՝ իրեն են այդ քա-
նո արել) ու Մերեւյան Եվրոպայի մյուս երկրնե-
րի, նաև Խ. Միության փլուզման: Այնինչ դար-
գից էլ դարձ է, որ նման զաղաքարախոսու-
թյամբ ու նմեսակարգով կայսրությունը դիմին
փլուզվեր ներխաղես ու Երան չէ կարող փրկել
ոչ գորքաչովյան «մերեսրոյկան» եւ ոչ էր
«օպատրիուս»:

«Գլազունուր»:
Մեզ համար կարեւոր այս է, որ Կարշավայում փաստորներ եւ ղաւոնադես հայտարարվեց Սառը ղատերազմի 2-րդ ռատունդը Երևոն՝ հզորագոյն է հայր կայսրությունների միջեւ, ու, հետեւքար, գործնադես հետքին էտ այս, ամս դժվար է լինելու կոմոլեմենտարիզմի-փոխլրացման մեջ զիշտ բարպահանութեան աւրունակումը:

ԱՐԻԵԼԱՎԻԼՍՅ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉՎԵՐՅԱՆ

Ծանր սրտով էինք անցկացնում այս շաբաթը:

ԱՆՎՐԻՍ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

100 surj htsn` միջազգային դասարանում

Ծունկի Յ-ին Սարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանը Վերին դալաշի վարույթ ընդունելով «Փերինչեմբ ընդդեմ Շվեյցարիայի» դատական գործը՝ բավարարեց Շվեյցարիայի 2014-ի մարտի 11-ին ներկայացրած բողոքը, առիթ ստեղծելով, որ Հայոց ցեղասպանության 100-ամյակի սարելիցի նախաճեմին Մեծ եղեռնի հարցը միջազգային նոր հնչեղություն ստանա: Մեզ ընձեռված եղակի հնարավորությունը ճիշճ, արժանադարձիկ կօգտագործենք, մանավանդ երբ մեր կողմին են Եվրոպական հզոր 2 երկիր՝ Շվեյցարիան եւ Ֆրանսիան: Այս եւ սրանից բխող այլ հարցերի մասին ենք գրուցում Շվեյցարիա-Հայաստան ընկերակցության նախագահի, այս հարցի նվիրյալ Սարգս Շահինյանի հետ:

- Զեր ասած բարձր դայմանա-
վորվող կողմերից մեկը Ֆրան-
սիան է, մյուսը՝ Շվեյցարիան: Բա-
րձրաստա՞նո:

- Հայաստանը դիբախտարա այն տեսակէտին է, որ այս տեսակը դատավարության դարագյալում սղասում է, որ հրավիրված Բարձրագույն դայլակի նախագահի կողմից, որում այս մասնակցին հնանուրույն ակտիվ բայլ չի անում, չունինում, թե ցեղասպանված ժողովրդի այս խնդրի հետ կապված ժառանգործությունը ունի մեջքունն ենք: Ինչ կվերաբերի ժիսության դաշտականության դեմ աշրված եւ աշրվելի դայլագույն, որտեւ մենքը չանքաստանելու ու չհասաղարելով հանդերձ, հետ առն վազն ասելիք ունենք: Իսկ այս ուղղությունը

**Անաստաս
Միկոյանի թոռը՝
մեծ հրովարակի
եւ Նրա արձանի
տեղադրման
մասին**

**Կարէն
Նազարեան**
**(ՄԱԿ-ի մօս
Դայազւտանց
նախկին
դեսպան)**

Հեղանակ... աղրբեջանական ձեւով

Նը խոսել Քայաստանի սահմաններից նշանակում է առանց բանակցային ընթացք բանի տեղ դնելու Քայաստանի կանգնեցնել փաստ առջև։ Դե իսկ իհմա ինչողե՞ս է բալանսավոր վելու խնդիր՝ դեռևս անդարձ է։ Ըստ հանրադես՝ շատ նման չէ Վիճակը Սույն գիտակ դպյամանագրին միանալու ժամկետին նախորդող վիճակին, որից հետո վերջո եւկան հասան կառավարության փոխիշության, եւ այս վիճակներն արդյո՞ւնքում նոր իրավիճակով են հղի։ Կամ Քայաստանի դեկավարությանը հետևության մեջ են՝ նախազարդ ծաղկաձորության Աստանայից մեկ օր հետո միայն նեց նաև մակի հրադարակման shash փաստ մասին՝ զարմանալիորեն համոզված, թե մեր դա վճառ չի կարող տալ։ «Ղարաբաղի խնդիրը Մասսային միությունում չի լուծվում» խոկ ո՞վ է ասել, որ մենք Ղարաբաղով ենք մննելու Մասսային միություն։ Աղդիսական չեղանակում ժամանակին, երբ սեպական տեմպերեթեյան որոշումը բացատրվում է Արցախի անվանագությամբ։ Կամ միզուցեալ սա է այս դիվանագիտությունը, որը դատարկություն է Քայաստանում։

Դե իսկ ի՞նչ դեմք է կատարվի այս 15 օրում դա եւս անհասկանալի է մնում, խանությունը ոչ ոք այդ մասին չգիտե, որ կարծիք հայտնի է, հանրությանը եւս անհայտ է, թե ի՞նչ երես կու- երես տեխնիկական հարց է լուծվելու այդ կարծ ժամանակում, որի մասին ասում եր հայկական կողմը։ Բայց իհմա մասին այնպիսի ժամանակ է, երբ հավանաբար երկրի ներսում բացարություն չտալու տույժը գալու երկրի դեկավարության դեմ, որով հետեւ Աստանայից հետո դիվանագիտություն խաղալը կարծես ընդհանրադեպ ու կալիս հայերի դեմ։ Խոկ հանրությունը նից աջակցություն ստանալու ամենառաջի ժամանակից հանրությանը բացարութելու է, թե ի՞նչ է տեղի ունենում իրականություն։ Զգիտեմ՝ ղարաբաղյան դեկավար շահականը ե՞րես է տեղեկացված չեն, ինչողես մերոնք, բանի որ մեկն ասում է Քայաստան։

Նր կարող է առանց Արցախի ԵՏՍ մասնակի խնդիր չէ: (ԼՂԴ նախագահի մամլո խոհական պատճեն, մյուսն ասում է՝ նախակետն անընդունելի է Հայաստանի եւ Արցախի միջև (ԼՂԴ արտօնութեանախարար): Խակ մեր բաղական ուժերն առանձնապես բան չեն սում բայց աշխատում է մինչեւ ապա ոչ մի բան չձեռնարկել կամ ձեռնարկ ինչ-որ արարողակարգային բայլեր, բա անթեղ դահել մի բան անելու խոսմանոյիրը: Կատակ արտահայտվողները ինչ են եւս՝ սովորեցնողի, եւ ոչ թե մատից փոքր հանողի դիրք են բռնում: Օրինակ՝ Դաւիթ Բագրայանը սովորեցնում է, որ Աստանայում դեմք եւ ասել, թե Հայաստանի մասն ին օրենքներով առեւտու անելն օրինական է Հայաստանի համար:

Այս չորեքաթի Ըվելցարայի նախագահի, ԵԱՀԿ գործող նախագահ Դիդի Բուլկիհալետի հետ հանդիմանը Սեպական Սարգսյանը խոսում էր այս մասին, որ աղյունավետ լինելու համար բոլոր բանացային ջաներն ու գործընթացները դեմք հաշվի առնեն Լեռնային Ղարաբաղի դիրքուում ու կարծիքը (Աստանայինը գործընթա՞ց է, թե՞ ոչ):

«Ուրեմ միջազգային կազմակերպությանն անդամակցելը չի կարող արդյունաբեր Հայաստանի եւ Արցախի միջազգային դաշտում: Ուրեմ քոչարական դաշտում կազմակերպությունը՝ ԼՂ-ն Հայաստանի անբաժան մասն է, ինչի վերջնական իրավական ամրագրմանը դեմք է ձգտությունու»: Աստանայի մասով էին հարցրել այս դաշտախան սացել Ուրեմ քոչարական գրասենյակից: Դիմումներն, որ մի սիրով Զոչարյանն ասել է, թե ինքը բայց բականական անընդունելի է կվերադասություն գործություններուն կազմակերպությունը՝ հենց զգացնելու վերաբարձրացնելու համար:

«Ժառանգությունն» ինչուս միշտ է առանց կարծիքարահայտմամբ՝ Նազարեակի հնէցերած նախաղայմանը (առաջ Ղարաբաղի ԵՏՍ մասնելը) ցուցիչ համար լով Հայաստանի՝ ԵՏՍ-ում անելիք չունենալու մասին, բանի որ ԵՏՍ-ն դաշտում նում է դեռւես իր անդամ չդարձած Ադրբեյջանի տակը, իսկ ԵՏՍ մասնելու համար Ադրբեյջանին վճարվող գինն Արցախն է: Պահանջում է Հայաստանի նախագահի

Լեռն Տեր-Պետրոսյանը երեկ անդրադառնալով մինչեւ հունիսի 15-ը ԵՏՄ դպրոցագրին միանալու Սերժ Սարգսյանի խնդրանիք բուն էւթյանը (իր ետևակետները մի շարք հարցերի մասին նաև անվանելու եր՝ «Հայաստանի կործանման Սերժ Սարգսյանի ճանադրարհային փառքը») համարում է, որ Հայաստանը ՍՍ է մտնում ոչ թե իրավահավասար գործընկերոջ, այլ ճայնագուրկ հղատակի կարգավիճակով։ Իսկ Հայաստանի նախագահը, ըստ Տեր-Պետրոսյանի, դատարան է ցանկացած նվաստացման՝ ԵՏՄ-ին անդամակցելու եւ Պուտինի բարյացակամությանն արժանանալու համար, որոնցից վերջինը Նազարբաևի հայտարկութունն էր Աստանայում, որին մետք է դատարան լինել եւ դատախաներ (բանի որ այդ հարցը նոր չէ)։ Եւ եղրակացել է, թե հօսս է ցնդում Սերժ Սարգսյանի այն դնդումը, որ Հայաստանի անդամակցումը Սախային միությանը թթադրված էր բացառադես Ղարաբաղի անվտանգության նկատառումով։

Սի օր կղարզվի, որ Դայաստանի ամենաերջանիկ տարիները եղել են Վերջին խան տարիներ՝ անկախ դեռության առկայությամբ, անկախ Երանից, որ վասէին ապրում, քաղված էին կոռուպցիայի մէջ եւ հաճախ անարժաներն էին Վերբարձրանում վաս բան եմ ասում: Զանգի անկախության սղանացող որեւէ վտանգ հայեցողական մարդուն կարող են այդողի-սի միտք թույլ տալ:

Բոլոր դարագաներում՝ Հայաստանում
շարունակում են բնարկել, թե ինչ դիմու-
ղատախաներ Նազարբաևին Սերժ
Սարգսյանը, որ չնվաստանար եւ չնվաս-
տացներ Երկիրը, ու դրա դատախանը զի-
տե ամեն մարդ՝ աման լվացողից սկսած,
սախու վարորդով Վերջացրած: Ու դրա հետ-
կադված դեմք չէ կատակ անել՝ նախագա-
հը հաւելեռու է այդ մարդկանց Երկիր ար-
ժանադարձակության ու աղաօպայի առու-
մով, ինչուն, ի դեմ, դարտավոր է նրանց
Տեղեկացնել, թե ինչ է նրանց սպասվում:

Óuńur ursnūk cwiřap

- Ասել է, թե Ծվեյցարիան ընդունել է
մի օրենք, որի դաշտանն է շարունա-
կում մնալ, դրա համար էլ իր հայցը բա-
վարարվեց: Ծվեյցարիա-Դայաստան
ընկերակցությունն էլ մասնակցելո՞ւ է
դատավարությանը: Բացի Թուրքիայից
ուրիշ էլ ի՞նչ հավանական ժահագրին
կողմեր կարող են ներկայանալ:

- Ուզում են Ձեզ հետևյալը հիշեցնել-
այն օրը, երբ սրա նասին գիր գրվի, այդ
ժամանակ իրականությունը հայտնի
կլարնա` Ծվեյցարիան ինչպես հասավ
այդ բողոքականանը: Դիմամբ ուզում են
այդ կետը բաց բռննել, քանի որ խոցելի
մասերը ժամ են: Բայց հիմա գոհ ենք, որ
այս հայցը ընդունվեց, եւ դիմի երթամբ
առաջ, քանի որ հայ ժողովուրդի հիշողու-
թյան, բայց նաև ավանդ արժանադար-
շուրան ըստեղու կատարեցինք ու ՏԵՐԵ

վլույան շահերը կդահանջեն, որ մենք
մեթողիկ ձեւվ այս խնդրին մոտենան: Ծվեցարիա-Դայաստան ընկերակցությունը դեռ վերջնական որոշում չի առել,
բայց նպատակն այն է, որ մեկ կամ մյուս
ձեւվ կարողանա նաևնակցի դատավա-
րության՝ իրեն շահագրփի կողմ: Դաշվի
դիմի առնեմ, որ խնդրիր 3 մակարդակ է
ներկայացնում. մեկը հայ ժողովուրդի
արժանադրակության խոցելիությունն է,

Հայոց գեղաստանության ոճիրք 100 surի hետն ...

- Հայկական կողմն ունի՞ փաստ բանական ամուր ուժ, միասնական գի: Եվրոպական Երկրներից են նրան Ըստյան աշխարհից, թե՛ նաև Հայաստանը

Այլ: - Արդեն դեկտեմբերից սկսեցին փնտության առաջնահանձնությունը և առաջնահանձնությունը առաջնահանձնությունը առաջնահանձնությունը

մղրֆեսիօնալ այց անձանց, որոնք դիմում է վկհակի լինեն այս տեսակ դատավարության մասնակցելու: Զնանրամասները նրանք ասենի համաշխարհային ընդունակությունները: Չափանիւնը կազմակերպությունը կազմակերպություն է, որը գործում է առաջարկային գործադրությամբ:

բական ճանաչումը, վասն ինչի՞, որն հաջորդ բայլը: Տայսօր ինձ խոցող ամ նամեծ դարդն այս է, որ ոչ ոք այդ համեմ տուբումը չունեցավ խոնդիրը համայս երի թերեւ, հասկացնել աւ, թե դրանից հետո ինչ տիշի լինի, արդյո՞ք այս դատավորության մեջ տեսնում ենի խորհրդանության փոխանունիկ թշումի վեր հառնելու, վերածումի հնարավորությունը, ո՞րն է մասնաւոր գոյատեսման մոր բացվող էջը: Ուզում են որ իսկ ժառանգությունը լարարանալ եր, նաև

կացողություն, ճարդկային իրավունքների դեմ գործված ոճիր: Դատավարությունը շահելու, թէ կորցնելու ենք, միեւնույն է՝ սրա ճասին խոսվելու, գրվելու է, ճաշկույթ դիսի դառնա, այս ամիսների ընթացքին դիսի ումենանի հսկայական հնարավորություն խնդրի ժուրջ ճարդկանց, ոչ հայերի, խոսեցնել տալու:

- Բուրկիալթերը Բաֆվից հետո հրամիսի 4-ին Երեւանում էր: Ղարաբաղյան հարցի տեղաշարժը իհարկե զիսավոր նյութն էր Ընկեցարհայի նախագահ, արքործնախաւար, ԵԱՀԿ նախագահողի հանդիմումներում, բայց ենթադրելի է, որ այլ խնդիրներ էլ արձարծած կլինեն հայկական կողմից հետևածնավորաբես ժնեւի հայոց ցեղասպանության հոււշահամալիրի հարցը, որ ի հետովս ժնեւի կանոննից ցանկության, իրականություն չի դառնում Ղավութօղլուկն սված Բուրկիալթերի խոսման համաձայն: Մի ուրիշ հիւեցում էլ արքործնախաւարությունը համաձայն չէր ՄիջԴ որոշման բողոքակման, ինչը իրականացրեց ար-

Դարպանության ճախարարությունը:
- Արտաին բաղաբանության ահետից բնող իրականություն է, որ Բուրկիալթերը չի ժիսում. Պարոն Բուրկիալթերը ճնշումներ բանեցուց եւ շարումակում է բանեցնել Ժնեվի կանոնի իշխանությունների վրա, որ չկարուցվի՝ գործածելով գումար բաղաբան դասձարաբանություններ: Այդ ճնշումը չոփի դադրի, սակայն այս դահուս ԸՆԵՐԳԱՐԻՒՄ մի իշխարքը վիճակում է գտնվում. մի կողմից՝ սիհմված է իր օրենսդրությունը դաշտական թագավորությունը գեղասահմանության ժիսության ականության գենմի վրա, մյուս կողմից՝ սիհմված է հենց ինքը ժիսող դաշնական թագավորության գեղասահմանության հիշողության:

ԱՐԱՄ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

բաղաբական վերլուծաբան,
բանապիրական գիտությունների թեկնածու

Հայոց ցեղասպանության 100-ամյա տարելիքը նախադատաւասող դետական հանձնաժողովի նիստը, փաստուն, զարկ և վեց համահյկական գործողությունների ընթացքում բարեկարգ է առաջանալ ապահովություն ու ապահովագույն պատճենների համար:

Ի՞՞նչ է դահանջում Արեամտահայոց ազգային համագումարը

Սպրիի 23-ին տեղի ունեցած հայտնի կլոր սեղանից հետո, երբ Թուրքիայից Երևան ժամանած ազդեցիկ հասարակական գործիչներ եւ մասվորականներ օգտագործեցին «ցեղասպանություն» եզրը, ներողություն խնդրեցին հայությունից եւ հաստատեցին Երկխոսություն ծավալելու իրենց ցանկությունը, բնականաբար աճող հետարքություն առաջացավ Արեմսահայոց ազգային համագումարի դիրքորոշումների նկատմամբ։ Սացվել է այնպէս, որ այս կազմակերպությունն է, որ այսօր իրական ներուժ եւ կուտակված փորձ ունի Երկխոսելու Թուրքիայի սպարացած հասարակական-քաղաքական ցրանակների հետ, որոնք հանդիս են զայխ իրենց ղատնական անցյալի հետ անկեղծութեն առեւտեսվելու եւ Հայոց ցեղասպանության զիերի իրավահաջորդների ղահանջները հասկանալու ու բնարկելու դիրքերից։ Այս ղատճառով է, որ Արեմսահայոց ազգային համագումարի դեկավաների յուրաքանչյուր խոսքը, յուրաքանչյուր դատությունը խոռորացույցի տակ բննակվում է հայության մյուս բոլոր ժահագրգիր ցրանակներում։

Թթուրական հասարակական շրջանակներում տարածված Աթեակ Արծրունու «Արևմտահայության հայրենադարձության խնդիրը եւ հայության ակնկալիքները» հոդվածում հեղինակը, մասնավորապես, հետեւյալ կերպ է ձեռակերտել արևմտահայության ժառանգների ակնկալիքը. «Առանց հայկական ցեղասպանության փասի ճանաչման, առանց հայության կրած տարածխային, նյութական եւ բարոյական վճասների վերականգնման, 1,5 միլիոն կոտորված հայերի հիշատակը հավերժացնելը ընդամենը համազոր կյինի հայկական ցեղասպանության անգերեզման զոհերի ճահվան վկայականի: ...Քայ ժողովրդի բոլոր շրջանակներում, հայկական ցեղասպանության հիշողությունն, առաջին հերթին, դատական հայրենիքից բռնի տեղահանման իրողության ընդհանուր հիշողություն է: Քայ հասարակության մեջ Քայոց ցեղասպանության հիշողությունը, ամեն ինչից առաջ, հայության դատական հայրենիքի կորսի եւ այդ կորսից բխող իրավունքների հատուցման խնդիրն է: Յուրաքանչյուր հայ համար ցեղասպանությունն ամեն բանից առաջ հայրենիքի կորսի ազգային ընդիհանուր եւ ընդիհանրացված խորունկ ցավով է արտահայտված»:

Եթևանում աղրիլ 23-ի վերիիշյալ կլոր սեղանի ժամական ելույթ ունենալով՝ Արտմահայոց ազգային հաճագումարի Հայաստանի լիազոր ներկայացուցիչը, Ազգային ժողովի ղաքանավոր Արագած Ախոյանը այսպէս էր ձեւակերպել հայերին եւ քուրերին մեկտեղած հավաքի նորատակի իր դաշկերտացումը. «1915թ. իբրիհատականների կողմից կազմակերպած ծագումով հայ օսմանյան խալիֆացիների կոտորածների մասին, հայկական ցեղասպանության մասին կարելի է տակալին դաշնագիտական ցամացած տեղեկություններ հավաել, կարելի է կազմակերպել ցամացուղովներ, բացահայտել բազմաթիվ նոր փաստաթրթեր, ցուցահանդեսներ կազմակերպել, երեր, նոսացոյցեր, հազարավոր նոր գրեր հրատարակել, սակայն ոչ մի ուռաւակելի արդյունի չենի հասնի, չենի ազատագրի մեզանում բուն դրած աստ-

1915ρ. Ουμανῆιαν կայսրության սահմաններում աղբող 2,5 միլիոն հայերը ենթարկվել են բռնի տեղահանման, առանց սերի ու տարիի խորության զանգվածային կոտորածների, բռնի ուժացնան եւ ուղղակի նեղության: Օսմանյան կայսրության վիլուգումից հետո, Յանրադեթական Թուրքիան շարունակել է հանակարգված եղանակով ավարտին հասցնել արեւմտահայության հայրենագրկման եւ ունեղության գործընթացը»: Դիվանագիտական զարգացմանը գրված այս հայտարարությունը կարդացող յուրաքանչյուրի բերանից դեմք է, որ թռչի այդ գործողությունների միակ հնարավոր ձեւակերպումը՝ ցեղասպանություն:

Այստիպավ, ժամանակակից Թուրքիայի արդարամիտ, ազատ մտածող եւ լայնախոհ թուրք լրագրողների, հասարակական եւ բարձրագույն գործիչների, մշակուրակամմերի հետ Արևմտահայոց ազգային համագույն ըստ սահմանադրության առաջարկություն է առաջանալ այս պահին:

բերված փաստերն են այն դառն ու Թուրիայում շատ-շատերի համար սարսափելի իրողությունները, առանց որոնց հետ բարոյացնես եւ գործնականում առնչվելու անհնար է Հայոց ցեղասպանության խնդիրը ճանաչված, դատաղարքված, եւ այնուհետեւ իրավականորեն ու բարոյադես կարգավորված համարել:

Բայց կա մի շատ կարեւոր խնդիր, որ ուզում եմ ընդգծել. Արեւածահայոց ազգային համագումարի գործունեությունը հաճախայկական չափանիշներով կարելի է ընդունելի եւ բավարար հաճարել միայն այն դայմանով, որ դա swarptե ուղղություններով եւ գուգահեռաբար ծավալվող հայկական դահանջատիրության ուղղություններից միայն մեկն է: Հայ բաղաբական կուսակցությունների, լոքիստական կազմակերպությունների, Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության, նրա

ԱՐԵԱՄՏԱՀԱՅՆԸ ազգային համազումարի տականջաժիրնությունը

Հայոց զեղասպանության 100-ամյա սարելիցի նախօրեին

լույթումից, չեն ձերբազասի քշնամության թույնից, եթե մենք մեր մեջ ուժ ու կորով չգտնեն դիմագրավելու մեր ատելույթանն ու մեր մեղի բաժինը, հայեցալու կասկածներին եւ սփորին, հավատալու դասվարեր աղազային: ...Մեր կլոր սեղանի խնդիրը կայանում է նրանում, որ արեմտահայերը, որդես օսմանցի հայերի ժառանգութեար, այսօր կանգնեն փոփոխվող Թուրքիայի կողին, իրենց դահանջներով, իրավունքներով եւ բաղադրական համաշխարհային ներուժով, Վերսին ստանձնելու համար 20-րդ դարում ընդդիջված իրենց գործառությունը: Այս ամենի համար, սակայն, հարկավոր է միքան, որ Թուրքիայի ազատական հայամական ցըանակները եւ նրանց բաղադրական կամքը ճարմնավորող իշխանությունները լինեն այնքան բազ ու խիզախ, որ կարողանան Թուրքիայիում արևատափիլ անել թուրքական ազգայանամոլությունը եւ ազատագրված բոլոր տեսակի հետափիմական արժեներից՝ առաջնորդվեն միայն համամարդկային բարոյական եւ իրավական արդար արժեներով: Արեմտահայության հաշտեցումը Թուրքիայի դեսության հետ ունի ընդամենը մեկ նախատայիման. դա 1915թ. գեղաստանության հետեւանների վերացման խնդիրն է, այսինքն՝ արեմտահայության տակածների հասարակությունը:

Մեզքերումների այս շարք կոլգենայինն ամփոփել Արևմտահայոց ազգային համագումարի հայտարարության մի համապատճեն՝ Թուրքիայի վարչադես Երրողանի առջիկ 23-ի ցավակցական ուղերձի վերաբերյալ։ Դայտարարության մեջ նաև նաև նաև ավելացնելու ասված էր. «Արևմտահայոց ազգային համագումարը այս ելույթը համարում է առաջին բայլ եւ, ինչ-որու չինացի փիլիսոփա Լաօ Ֆզին է ասում. «Սի հազար մղոնանոց ուղեւորություն սկսում է մեկ բայլով»։ Բնականարար այս բայլը չի դատասխանում եւ չէր կարող դատասխանել արևմտահայոց՝ Օսմանյան կայսրության նախկին հայ բաղադրացիների բոլոր ակնկալիններին, սակայն մենք հուսով ենք, որ այս ելույթից հետո Թուրքիայի բաղադրիչական հասարակության եւ մեր միջեւ ստեղծված կառուցղական երկխոսությանը կմիանանանք եւ Թուրքիայի իշխանությունները։ Օսմանյան կայսրության իթրիհատական կառավարության ցեղադաշտական, ազգայնամոլական կամխամտածված գործողությունների արդուում մինչեւ

Յուրաքանչյուրի անելիքը համընդհանուր շաստերու

Ո՞ւմ անունից է խոսում Արելմտահյոց ազգային համագումարը: Այն հասարակական միջազգային կազմակերպություն է, որի կենտրոնակայացն գտնվում Փարիզում եւ որը դատարասվում է մերկայացուցություն բացել Ստամբուլում, որտեղ Անգրավկած թուրք իրավաբանների նասնակցությամբ բաղադրական երկխոսություն եւ դատական գործընթացներ կազմական գործությունների իրավունքների վերականգնման ուղղությամբ: Թուրքական օրենքներով բռնագրաված, որդես «լիյալ գույք» հայտարարված եւ այնուհետև որդես դետական գույք օգտագործվող կամ օսարվող հայկական ունեցվածքը այնան դատկարգության է այսօրվա չափանիշներով, որ թուրքական թերթերից մեզը Արելմտահյոց ազգային համագումարի դահանջները անվանել է ավելի ծանր, քան «Սեւրադայմանագրի դահանջները»: Եթե մենք ենում ենք այն իրողությունից, որ Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացի տաճարանական պահանջը Թուրքիայի իշխանությունների գործած ցեղասպանության հանար հայությունից ներողություն խնդրելու է եւ ցեղասպանության գործերի իրավահաջորդ ների բարոյական եւ նյութական իրավունքների մերժականության պահանջը:

Ծնան հասարակական միջազգային ու ազգային կառուցմերի ակտիվությունը տարվա ընթացքում դեմք է մեծանա եւ այդ ճամփի վասահեցմող բարձր ճակարդակի հայտարարություններ արդեն իսկ արվել են: Սա ժետում եմ այն բանի համար, որ ինչպես ամերիկահայ լրագրող Դարուք Սասունյանն է ձեւակերպել իր միհրը հայաստանյան հեռուստաեթերում, թուրքական դիվանագիտությունը խորանանկ է եւ կարող է զանթեր գործարքել հայության մի հատվածի ներկայացուցիչների հետ սկսված եւ առաջացող Երկխոսությունն օգտագործել Հայոց ցեղադանության ճանաչման գործընթացը Երկարաձգելու, խճճելու, ինչպես նաև միջազգային ասպարեզում հայերի հետ հաշուության եւ Երկխոսության կողմնակցի իմիջ ձեւավորելու համար: Առանց կասկածի տակ առնելու հայերի հետ Երկխոսություն եւ համագործակցելու դաշտաւաք թուրքերի ու բրեթերի ազնվու-

թյունն ու մատղությունների մաքրությունը, մենք ել կուզենային ժետել, որ սասնամյակների ժխտողական բաղաբականության հետեւանո՞վ առանձնապես հաջողությունների չհասած թուրական դետական մեթենան կարող է ցանկացած խարդավանմերի դիմել Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման եւ դատապարտման գործընթացի այս նոր ուժեղացած ալիր թուլացնելու եւ չեղուացնելու համար: Մենք ուեմք է լավ իմանանք, խորապես ուսումնասիրենի եւ աչի առաջ ունենանք հարեւան թուրիայում ընթացող գործընթացների իրական բովանդակությունը եւ ոչ մի կերպ չհրաժարվեն ՀՀ Ազգային անվտանգության համադրության իր կարեւոր ժեղս ունեցող Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման ու դատապարտման գործընթացը հետեւողականուն առաջ մղելու բայերից՝ երբեք չմոռանալով, որ զիշավորն այստեղ համահայկական միասնությունն է եւ համազգային բնաւրկումներն ու բանավեճերը, որոնք մեզ ոչ թե ուեմք է թուլացնեն ու դառնակտեն, այլ միավորեն ու դարձնեն ավելի ուժեղ: Կաթում եմ, եւ բոլորս եմ արդեն համաձայն, որ առաջդեմ թուրերի հետ ուղիղ եւ դարձետ երկխոսության ու բանակցության խնդիրը հասունացած դեմք է համարել, եւ այս ժեսանկունից Արեւմտահայոց ազգային համագումարի դերակատարությունը կարող է հաս ու հարեւորսել:

ԱՐԱՎԻՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ղերես այս տարեսկզբին «Ազգին» տված բացարիկ հարցադրույցում, որ հրապարակվեց փետրվարի 28-ին, ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Ըվեյցարիայի Դամադանության նախագահ, արտաժին գործուի դաշնային դեղատաճանակի դեկանակար Ղիյը Բուրկիհալետը տեղենկացրել էր, որ Ըվեյցարիայի՝ ԵԱՀԿ նախագահության ընթացքում բազմաթիվ դաշտունական այցելություններ

ԱԵԼ կառուցվածքային գործընթացի համար՝ դեղի խաղաղ կարգավորում»:

Այսդիմի մուտքումը կամ օւժ-
ադրումը որոշակիորեն նորու-
թյուն է բանակցությունների ա-
ռումնվ, համկարես, երբ այն
մեկնաբանվում է որպես ոչ թե
դեմքից դեմք հանդիպումների
ձեւաչափ, այլ աշխատանքային
հանդիպումների շարք հսկակ
աճրագրվող աշխատանքային
հանդիպումներով ու ժամանա-
կացուցով:

Իրաղես կարելի է նման առա-

Մյուս կողմից, որեւէ դարագայում դեմք չէ մոռանալ, որ ուկ-

Աղրեջան. Նավթարդյունահանման և բյուջեի եկամուտների nrnc նվազում

Համեմատելով Հայաստանի և Աղրթնականի ստեսական ցուցանիշները

Հայ-աղրբեջանական հակամարտությունը շարունակվում է: Ըստ դրույմ, այն ամենեւին էլ սառեցված հակամարտություն չէ: Հայաստանի Հանրապետության Եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության սահմաններին ամեն օր տեղի են ունենում ռազմական գործողություններ՝ սկսած դեմի մեր դիրքերն ու բնակավայրերը անկանոն կրակոցներից, Վերջացրած դիվերտիվաներով Եւ իսկական ճակատամարտով: Աղրբեջանը շարունակում է անզիջում մնալ իր կեցվածքում, հույսը դնելով նավթային ռեսուրսների Եւ նրանցից ստացվող եկանունների վրա: Բնական է, որ դրանք կարեւուր գործոններ են, սակայն միւնանույն ժամանակ՝ ոչ որոշչի: Որոշչի գործոնների մասին շատ է խոսվել՝ ոդի, մատունակություն, մարտական հմտություններ:

Սիեւնոյն ժամանակ, հարկ է նաև ձգտել զարգացած սննդսություն ու Ենապում՝ չեղբացնելով համար թշնամու հոխուրանի զիսավոր աղբյուրը: Այս առունով հետարրական են համենատությունները Հայաստանի եւ Աղրենքանի սննդսությունների ներկայիս կացության վերաբերյալ՝ հիմնվելով դաշտնական վիճակագրական եւ այլ հաստաված սյաների վրա: Լեռնային Ղարաբաղի սննդսությանը չենք անդրադառնա, նկատի ունենալով, որ այն փոփոք ծավալ ունի: Պարզաբեր արձանագրենք, որ ԼՂՀ սննդսությունը բավականին արագ տեմոռվ է զարգանում:

Ակտեն համախառն ներին արդյունիցի (ՀՆԱ), նախարարն նելով, որ այս եւ մնացած բոլոր սյալները, համադրելու նորատակով, կներկայացնեն դոլարային արտահայտությամբ: Այսդիսով, 2013-ին 9 մին բնակչություն ունեցող Արդեօանի ՀՆԱ-ն կազմել է 73 մլրդ դոլար: 3 մին մշտական բնակչություն ունեցող Դայաստանի ՀՆԱ-ն անցյալ տարի կազմել էր մոտ 10,4 մլրդ դոլար: Մոտ 3 անգամ ավելի բնակչություն ունեցող հարեւան երկրի սննդասության ծավալը մոտ 7 անգամ գերազանցում է մեր սննդասության ծավալները: Դասկանալի է, որ դա զիսավորաբես դայմանավորված է նավթային գործոնով:

Վելի բան կեսը՝ տուր 51 տոկոսը եւ արտահանման ավելի բան 80 տոկոսը: Դարեւան Երկիր ՀԱՆ-ում մեծ մասնաբաժին ունեցող մնացած ճյուղերն են՝ ծառայությունները եւ Ծինարարությունը: Փորձագետները փաստում են, որ այս ճյուղերը սերուեն ծաղկադված են նավթարդյունաբերության հետ: Այսինքն, նավթի արդյունահանումից ստացվող եկամուտներն ուղղվում են այս ոլորտներ: Դէտեւաբար, նավթարդյունաբերության ծավալների նվազումն անմիջականորեն ազդելու է նաև այս ճյուղերի վրա, իսկ նավթարդյունահանման ծավալները վերջին 3 տարիներին արդեն իսկ աւտիճանաբար նվազում են: 2011-ին Աղրեցանում արդյունահանվել է 45,6 մլն տոննա նավթ, 2012-ին՝ 43,4 մլն տոննա, 2013-ին՝ 43,1 մլն տոննա:

Աղրեջանի բյուջեն 2013-ին կազմել է 24,4 մլրդ դրամ, գրեթե 10 անգամ գերազանցելով Հայաստանի բյուջեն, որը 2013-ին կազմել է մոտ 2,5 մլրդ դրամ: Աղրեջանի ռազմական բյուջեն 2013-ին կազմել է 1,9 մլրդ դրամ, իսկ այս տարի՝ 3,7 մլրդ դրամ: Հայաստանի ռազմական բյուջեն անցյալ տարի կազմել է մոտ 450 մլն դրամ, այս տարի՝ մոտ 470 մլն դրամ: Հայտնի է, որ հարեւան Երևանը գեների եւ զինամթերի խուռը զնումներ է կատարում: Սիեւնույն ժամանակ, Հայաստանի անդամակցությունը ՀԱՊԿ-ին հնարավորություն է տալիս նոյնարդես ձեռք բերել նորագույն գեների եւ զինատեսակներ՝ անհամեմատ ավելի ցածր գներով, ընդհանուր արմամտ տակտօպանելով ռազմական համաշարավությունը:

Հարկ է նետ նաև, որ 2014-ին Աղրեջանի մետական բյուջեի եկամուտները 1,2 մլրդ դրամով պահպանվեն և 2013-ի համեմատ՝ 23,2 մլրդ դրամ: Սա ուղղակիորեն կապված է նավթի ծավալների նվազման հետ և դրա դարձ չէ, թե մյուս կարենու գործոնը՝ նավթի միջազգային գներու ինչպիսի՞ն կինեն և որքանո՞վ կհամընկնեն Աղրեջանի բյուջեում դրված ցուցանիշի հետ: Ինչ վերաբերում է մեզ, այս Դայասանի մետական բյուջեի այս տարվա եկամուտները ծրագրված են մոտ 2,8 մլրդ դրամ՝ մոտ 300 նմբ որպես ավելի ամրացնելու հասեման:

Այստեղից հաջողական է առաջարկը՝ պահպանական գործությունների մասին օրենքի ընդունումը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ո զարդ անցյալում, եթք Կիեվի Մայդանում ԱՄՆ եւ ԵՄ բացահայտ աջակցությամբ ընթանում էին հակակառավարական ցուցեր, որոնք վերածվեցին բազմաթիվ զոհերով ուղեկցվող զինված բախումների, արեւմսյան «արժեների» հայ հետեւրդները Հայաստանում ինչ-ինչ «ակցիաներ» էին անցկացնում: Ուկրաինայի այդ դափի նախագահ Վիկտոր Յանուկովիչին «քռնակալ», «օլիգարխ» եւ այլ բնորոշումներ տալով, Արեւմուսֆից ֆինանսավորվող ՀԿ-ների ներկայացուցիչները ակամայից հաստատում էին, որ Կիեվում տեղի ունեցող իրադարձությունները եւ Հայաստանում իրենց հայտարարություններն ուղղորդվում են մեկ կենտրոնից: Նրանց առանձնառես չէր հետարքում, որ Վիկտոր Յանուկովիչն այդպես էլ չհրահանգեց կարգուկանոնը դաշտունող ոստիկանությանը եւ «Բերկուտի» մարտիկներին անհրաժեշտության դեղում գենե կիրառել, ինչի դաշտառով նրանցից շատերը դարձան առանց տասանվելու գենե գործածող մայդանականների զոհը: Հայ մայդանականնեն այդ ժամանակ իրենց «ակտիվիզմի» մեջ ավելի առաջ գնացին:

Սղիտակ եւ այնտեղ գտնվող Յանուկովիչը անվան հրադարակն «անվանակոչեցին» մայդանի բախումների ժամանակ զոհված հայ երիտասարդ Մերգել Նիգոյանի անունով։ Ասել, որ նրանց արածը ոչ այլ ինչ է, քան նանր խուլգանություն, նշանակում է ոչինչ չասել։ Նախ, որքան էլ ցավալի էր հայ երիտասարդի մահը, բայց դեմք է ասել, որ նա զոհ դարձավ այլ երկրի ներքաղաքան բախումներին՝ ի շարքերություն այդ նույն օրերին հայրենիքը դաշտանելիս զոհված Արմեն Քովհաննիսյանի։

Հաջորդ խնդիրն այն է, որ իրենց այս փայլը հայ «մարդասերներ» ղատճառաբանում էին ուկրաինական դեմքերի զոհերով, որոնք, նրանց դիրքամբ, Յանու-

կովիչի մեղրով էին, որն, ինչպես արդեն
նշեցինք, չհաճառձակվեց կամ չցան-
կացավ գենի կիրառելու հրահանգ տալ:
Բացի դրանից, այն ժամանակ առիթ
ունեցել են նշելու, որ հայ «ակտիվիս-
ների» ննան արարի առնվազն երախ-
տամոռության դրսելորում էր մի մարդու
նկատմանը, որը 1988-ի երկրաշրջի
ծանր ժամանակահատվածում մեզ օգ-
նության հասած ուկրաինական ժինա-
րարական կազմակերպության ղեկա-
վարն էր: Այսինքն, բժում են մեր դժվար-
ութիւնների մասին հասնողի երեսին:
Նման դասկածին, իհարկե, բնորոշ է
հայ երիտասարդ «ակտիվիսների» հա-
ճար, որոնք երկրաշրջի եւ աղեքի գոտու
մասին միայն լսածներով են դասկերա-
ցում կազմել կամ չեն էլ կազմել:

Անցած ամիսներ, Ուկրաինայում հեղաշրջանը հետևանություն է հաստատվել գործի եկան Արեւուտքի հովանավորյալները: Դրան հաջորդեցին արյունակի իրադարձությունները այդ երկրի արեւություն: Ի տարբերություն Յանովովիչի, ուկրաինական նոր հիմնանությունները վայրկյան անգամ չտարանվեցին իրենց հիմնանության ընդդիմացողների եւ խաղաղ բնակիչների դեմ զենքի կիրառել: Դա կոչվեց «հակասահարեւէչական օմերացիա», որի զոհերն, այդ բվում՝ ..., արդեն հայրուներով են հաւաքում, իսկ հայ «ճարդասեր» գրանտակերներն ասես խլացել կամ կուրացել են՝ ճիշտ այնպես՝ ինչպես իրենց տերեն Արեւուտքում: Ոչ ո՞չ ոչինչ չի ասում Դոնեցկի, Լուգանսկի, Սլավյանսկի հրետանային, օդային ռմբակոծությունների, զոհվող խաղաղ բնակիչների մասին, ոչ ո՞չ ցույցեր չի անում Քայաստանում Ուկրաինայի դեսպանատան առջել:

Ուկրաինայում նոր նախագահ ընտրվեց «Ծովոլադե արթա», «ՈՈԾԵՆ» ընկերության սեփականաեր Պյուսր Պոր-

շեմկոն, անմիջապես հայտարարելով
մի բանի ժամում «հակաահարեկչա-
կան օղերացիան» ավարտելու անհրա-
ժեշտության մասին: Եվրոպական «ար-
ժեների» հայ հետեւորդները նախ «նո-
ռացան», որ նոր նախազարդ դարձյալ
նույն ուկրաինական օլիգարխներից է,
աղա խով ճեւացան արյունահեղու-
թյունը շարունակելու նրա հայտարարու-
թյան հանդեմ: Ուր մնացին եվրոպա-
կան արժեները, խաղաղ բնակչության
դեմ գինված ուժ կիրառելու անթույլա-
թելիությունը, մարդկային կյանքը բարձ-
րագույն արժեք լինելը, որ առանորեն հի-
շատակվում էին Կիեվի իրադարձու-
թյունների ժամանակ եւ այլն: Դրանից
այս դեմքում դադարեցին արժեք լինելը:
Բնականաբար: Յակառակ դեմքում
անմիջապես կկտրվեր արեւանութից հո-
սող այն նույն ուսկերեր երակը, որի ընոր-
իկ հեղաշրջում տեղի ունեցավ Ուկ-
րաինայում եւ որը հաց ու ջուր է ներ-
գրանակերների համար: Յայտարարու-
թյունների եւ ցուցերի համար գումար
սացող այդ մարդիկ, որոնք մոռացել են
աշխատելու եւ ստեղծագործելու ունա-
կությունները, դարզապես սոված կմ-
նան: Այս ամենը մի բանի իրողություն-
ների մասին է վկայում:

Նախ, որ Եվրոպական եւ ամերիկյան կառույցներում եւ նրանց ֆինանսավոր-ված հայկական ՀԿ-ներուն խոսք անգամ չի կարող լինել այլակաթության կամ ժողովրդավարության մասին: Երկրորդ, որ տեղական գրանցակերները նույն դրածոններն են, ինչ ուկրաինական հեղաշրջումն իրականացնողները: Երրորդ, այդ ՀԿ-ների ակտիվությունը այս եւ այլ հարցերով որեւէ առնչություն չունի հայ հասարակության եւ նրա կարծիքի հետ: Նրանց բողոքի ցույցերին սովորաբար մասնակցում են միայն իրենք՝ միանի տասնյակ մարդ: Առաջույցներ՝

«զազային» գործարքի, Հայաստանի՝ Մասնակին Միության կազմ մնանելու, Ռուսաստանի նախագահի Հայաստան այցելելու դեմ գոլցերը:

Մեկ այլ օպվետավի փաս՝ Հայաստանում ռուսամեծ որեւէ ուժ անգամ բանավոր դժգոհություն չարտահայտեց, երբ ՀՅ նախագահը ընորհավորեց Ուկրաինայի նորընտիր նախագահ Պյուտ Պորուտենկոյին: Տրամաբանության համաձայն, արեւմտյան գրանտակերները դեմք է որ ողջունեին նման բայլը, Ըկասի ունենալով, որ Ռուսաստանի նախագահը դեռ չի էլ ընորհավորել Ուկրաինայի նախագահին, իսկ նա դաշնակից Հայաստանի նախագահն արդեն ընորհավորել է: Սակայն ինչողեւ կարող էին նրանք Հայաստանի նախագահի այս բայլը իր անունով կոչել, երբ սովոր են միայն վարկարեկել եւ փնովել սեփական երկիրը: Դրա համար գոնե դեմք է լիներ Հայաստանում ԱԱԾ դեսանի կամ ԵՄ ներկայացուցչի համանձան հայտարարությունը, աղա հաջորդող իրահանգը՝ անմիջական տերերից:

Սի խոսնվ, ուկրաինական իրադարձությունների հայկական արտադրումը հերթական անգամ հասարացեց, որ աշխարհում սեփական կարգուկանոնը դարձադրող Արեմոնտիի համար չկան համամարդկային կայուն արժեներ, այլ կան դրանց կիրառման երկակի սանդարձներ: Դրանք իրագործվում են ՀԿ-ների ֆինանսավորմամբ, բարոզչական տեխնոլոգիաներով, «ուղեղների լվացմամբ», ինչ անհրաժեշտության դեպքում՝ զինված հեղաշրջնամբ կամ միջամտությամբ» Սերբիա, Լիբիա, Սիրիա, Ուկրաինա: Հայաստանն այս շարժումը բարերախտաբար չի հայտնվել, բայց «հինգերորդ շարասյունը»՝ ի դեմս հայ գրանտակերների, միւս կազմ ու դաշտաս է:

Apple-ը ներկայացրեց 2014 թ. նորույթները

Դրանից կունենան «հեղափոխիչ» նշանակություն սվյալ ոլորտում

Տվյալները: Դա Apple-ին նաեւ հնարավորություն է տալիս տեղ զբաղեցնել համացանցային առողջապահության մեջ եւ ամրապնդել կապերը մասնավորապես մարզականիքներձանն արտադրող Nike խոշորագույն ընկերության [hts:](#) Իսկ համեմատաբար փոփ ընկերությունների, օրինակ՝ ֆրանսիական Netatmo-ի եւ Withings-ի համար Apple-ը մնում է

հիանալի ցատկահարթակ:

2000-ականների սկզբներին թվայնացման աշխարհի առաջատարը եղած «Մակինտոշ» նմանությանը (MP3 երաժշտություն, վիդեոմիմատ, լուսա-

կարների դահեստավորում) Apple-ը ներկայում ուղղում է iPhone-ը դարձնել համացանցին միացված առարկաների վերաբերյալ:

Կոնֆերանսի ժամանակ մասնավորացնելու ժամանակագույն հավելվածը եւ HealthKit ծառայությունը, որոնք մարդկանց հնարավորություն կտան սեփական iPhone-ի վրա հետեւել առողջ ջուրյան հետ կապված բոլոր տեղեկություններին: Health-ը կմիավորի համացանցին միացված իր բոլոր առարկաների (աղաքանզաններ, կծեռներ եւ այլն) հավաքած և սյալները: Շուտով այդ առաջնահարցը կապահպանվի առաջնահարցը՝ առաջնահարցը:

ուարկաների ցանկը կարող է հաճալրել iWatch ժամացույցը: HealthKit ծառայության ընուհիվ Apple-ը կարող է հաղթահարել հաճացանցային առողջապահության բնագավառում իր ունեցած թերացումները՝ չարտադրելով սեփական աղարանշաններ, ժամացույցներ եւ այլ կցասարեր:

Apple-ի ճայնավոր օգնականի՝ Sizi-ի նոր սարքերակը կարողանում է ճանաչել մեղեդիները, ինչպես դա անում են Shazam կամ SoundHound օսար հավելվածները: Բացի դրանից, Sizi-ն ուսուվ կլարողանա տնային տեխնիկայի կռավարմանը գրանցել HomeKit հավելվածի օգնությամբ: HomeKit-ը մասնավորաբեն հնարավորություն կտա հեռվից iPhone-ի միջոցով միացնել կամ անջատել տան էլեկտրալամբերը, կառավարել փականները, թերմոստատները, էլեկտրական վարդակները, փակել կամ բացել բնակարանի դաշտիաններն ու դրաները, ավտոմակի մուտքը եւ առհասարակ վերահսկել բնակարանը:

Կոնֆերանսի մասնակիցներին ներկայացվել են նաև համակարգիչների «Յունիսի» օմերացիոն համակարգը եւ Apple-ի հեռախոսների ու դլանցեսների համար նախատեսված 1058 համակարգը: Վերջինս մասնավորապես թույլ է տալիս «թափահարման» էկրանից վերացնել նամակները:

ՎԱՐՐԱՄ ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ

Աւանայի ժողովին գրեթ անմիջապես հաջորդեց Ուսասանի ընտևական զարգացման նախարարի այցը Բանու, որտեղ ռուսասանցի դաշտունյան չքացարեց ԵՏՍ-ին Ալրեջանի միանալը: Եհան է, Ալրեջանի ընտևական զարգացման նախարար Շահին Մուտաֆյանը հայտարարեց, թե իր ելքիր «չ դարասվում միանալ ոչ ԵՏՍ-ին, ոչ Եվրոպիայնը», բայց Բավկի որոշ լրատվամիջոցներ ակնարկում են, որ Ուսասանին էլ Ալրեջանի միջեւ «սկզբունքային բանակցություններ ընթանում են»:

ԵՏՄ-ին Աղրթեզանի հնարավոր անդամակցության խնդիրն առավել «Նըրբութ» արծարծում են ռուսաստանցի փորձագետներն ու վելութեարանները։ Դիմաժան է, որ այդ թեման նրանք գրեթե առանց բացառության զուգահեռում են Ռուսաստանի Աղրթեզանին գեների եւ գինանթերի

վել, առա դատապարտվել են Երկարժամկետ ազատազրկման: Սացվում է, որ Nida-ի լոգոնիով հաջոցված coca-cola-ն կարող է Ադրբեյջանում «նախօնքույն հեղափոխություն սարթել»:

Ի դեմ, աղրբեջանական թեակատարության ծառայության աշխատավայրին հաջողվել է հասնել նրան, որ ազագրկման դասարացված՝ Nida կազմակերպության անդամներից մեկն արդեն «մեղայականով» դիմել է Իլիհամ Ալիենին։ Նամակում, որի ժետան այդդեմ էլ լիովին չի հրապարակվել, անհայտ երիտասարդը «խոստովանել է, որ ճամանակցել է զանգվածային անկարգությունների, ինչը հիմարություն էր»։ Նա իլիհամ Ալիենին խնդրել է, որդեսզի «մեծահոգաբար ների» հերեն։ Ամենաուշագրավը, սակայն, այն է, որ երիտասարդ «հեղափոխականը» Բարվում եւ հանայիի շրջանում անցյալ տարվա գարնանը «կազմակերպված զանգվածային անկարգությունների» հանարեղադրել է «Մոսավաք» եւ Աղրբեջանի ժողովրդական ճակաս կրտսեցանից

դեսպանատունը, «Մորմինգբաթարն իր դի-
վանագիտական առաջելությունը կավար-
շի օգոստոսին եւ կվերադառնա Վաշինգ-
տոն»։ Աղբեցանական ոչ հժխանական
լրատվամիջոցը, սակայն, հղում անելով
Վաշինգտոնի իր անանուն աղյուսներին,
գրեթե համոզված է, որ ԱՍՍ-ը մոտ աղա-
գայում «Աղբեցանում նոր դեսպան չի
նշանակի, կրավարակի գործերի ժամա-
նակավոր հավատարմատարի մակարդա-
կով»։

Ըստ Երևանի քաղաքապետական գործադրության՝ Ամենաբարձր է համարվությունը մասնակիությանը: Ամեն ինչից զգացվում է, որ Ադրբեյջանը ԱՄՍ հարաբերություններում խոր սահմանություն է սկսվել: Այս հրավիճակում շատ հավանական է, որ Մոռնինգսբարից հետո Ադրբեյջանը նոր դեսպանի նշանակում կոնգրեսում դառնա բանավեճի թեմա: «Ես շարունակում եմ մնալ Ադրբեյջանի բարեկամը», - ինչպես «Ազատություն» ռադիոլուսայանի ադրբեյջանական ծառայությունն է վկայում, հայտարարել է Բարփում ԱՄՍ դեսպան Մոռնինգսբարը:

Եր «սաղիչ»։ Այդքեզանում, մինչդեռ, համադասախան եղակացություններ անելու փոխարեն գերադասեցին ԱՍՏ դեսական դեմքարտմենտի հայտարարության ենթատեսում «հայկական ձեռագիր» եւ «երկակի սանդարներ» տեսնել։ Խիս ուշագրավ է, որ Այդքեզանի դեմ «դիվանագիտական հարձակումներին» միացել է նաև Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարությունը, որի տարածած հաղորդագրության մեջ դարձյալ անհանգություն է հայտնվում մարդու իրավունքների բնագավառում առկա իրավիճակի առթիվ։

Ըստ Երևանի, նոր իրավիճակ է ստեղծվում նաեւ Ալրեջանի սնտեսության մեջ արեմյան Անդրումների հարցում: Դայնի է դարձել, որ ֆրանսիական եւ նորվեգական ընկերությունները դատարասվում են հրաժարվել «Հակիմնիզ-2» նախագծում մասնակցությունից: Այս առքիվ ալրեջանական փորձագետների անհագուստունը նկատվի է անգամ անզեն աշխով: Բավի լրատվամիջոցների տեղեկացվածությամբ՝ ԱՄՆ-ը սանկցիա է կրառել ռուսաստանի հայսնի գործարար Վազգի Ալեքսեյովի գլխավորած «Լուկօլ» նավային ընկերության նկատմամբ: Վերջինս «դարձ դայմանագրում» 10 տկնոս մասնաբաժին ունի եւ ռուսաստանյան միակ ընկերությունն է, որ Բարոն Զեյխան գործարի մասնակից է:

Արյով Աղբեջանում արեմյամ Յերդ-
րմաների խնդիրը բաղաբակա՞ն է: Բացա-
ված չէ, որ իշխան Ալիքի վաշչախումը
կարող է ենթարկվել ընտեսական սանկ-
ցիաների, եթե «արժեհանակարգային»
հարցերում Բաֆու- Արեմուսի դիմակայու-
թյունը շարունակվի: Իսկ որտեւ նախան-
շան չկա, թե այն բոլվանալու միտումներ
կլունենա: Haqqin.az-ը, մասնավորապես,
անոնսավորել է, որ եկող շաքար Վա-
սիճնագոտում «ԱՍԽ Նելսինկյան համձնա-
ժողովը Աղբեջանում միրու իրավիճակի
հարցով հատուկ լուսմներ կանցկացնի»:
Ըստ այդմ, «Երկողմ հարաբերությունների, ժողովրդավարության եւ նարու իրա-
վունքների հարցերով նօանակված են մի
անի համագեկուցողներ»:

Ուսագրավ է, որ ըստ աղբեջանական լրացվածիքոցի, համազեկուցողներից Երկուսն ԱՄՆ դեժաւրութափի օգնական են՝ Թոնաս Սելիան (Ժողովրդավարության եւ ճարդու իրավունքների հարցերով) եւ Էրիկ Ռուֆինը (Եվրոպական գործերի հարցով): Լուսմների օրակարգն առաջմն իրադարձական չէ, բայց աղբեջանական լրացվածիքոցն արդեն խև կանխատեսել է, որ «ԱՄՆ Նելսոններան հանձնաժողովը, որի կազմում ներկայացված են սենատորներ, կոնգրեսականներ, դեժաւրական դեղաբաններ, Պենսագրնի եւ ֆինանսների նախարարության ներկայացուցիչներ, Մորիննագրարի փոխարեն կտա Աղբեջանի դատասխանը. կասկած չկա, որ կյանեն հարձակումներ ճարդու իրավունքների, Աղբեջանում բաղադրիչական հասարակության դեմ բռնաձնումների թեմաներով»:

Այսպիսով, գերեւ ակնհայտ է, որ Ադրբեյ-
ջանը հեռանում է Արևոտքից: Չեղանում
է մարդու ադրբեյանական ձեռվ՝ տես ըն-
դրություն, թե այդ ամենի լուսան ԱԾՍ
կողմից «զործադրվող Երկակի ստանդարտ-
ներն են ՀՀ ՀՀ հարցում, ինչպես նաև՝ նար-
ջազբան հեղափոխություն կազմակերպե-
լու փորձերը»: Կմիանա՞լ Ադրբեյջանը ԵՏՄ-
ին որեւէ ձեռվ: Բավկայ այդ մասին ա-
ռայժմ գերադասում են լրել: Այդուհան-
դեռ, որու լրատվամիջոցներ ակնարկում
են Սովորական- Բարու բանակցությունների
մասին: Haqqin.az-ը, որ վերջին ժամա-
նակներու հժխանությունների «ոչ լուսա-
նական» թիվ մեկ խոսափողն է, տեղե-
կացրել է, որ «Պուտինը իր ընկերոջը գոր-
ծութել է Բարու՝ իշխան Այխեվի հետ բա-
նականությունների»:

սապցությունսների»։
Ենք է, լրատվամիջոցը դնդում է, թե
բանակցությունների թեման «Պուտինի
սիրած մարզաձևը՝ ձյուդրն, 2015թ.-ին
Բավկում կայանայի առաջին համաեւրո-
պական խաղերի ծրագրում ընդգրկելն է»,
բայց դա չափազանց միամիտների հա-
մար է, երեւ, ասվում:

Տեռանալ... աղքատական ձեւով

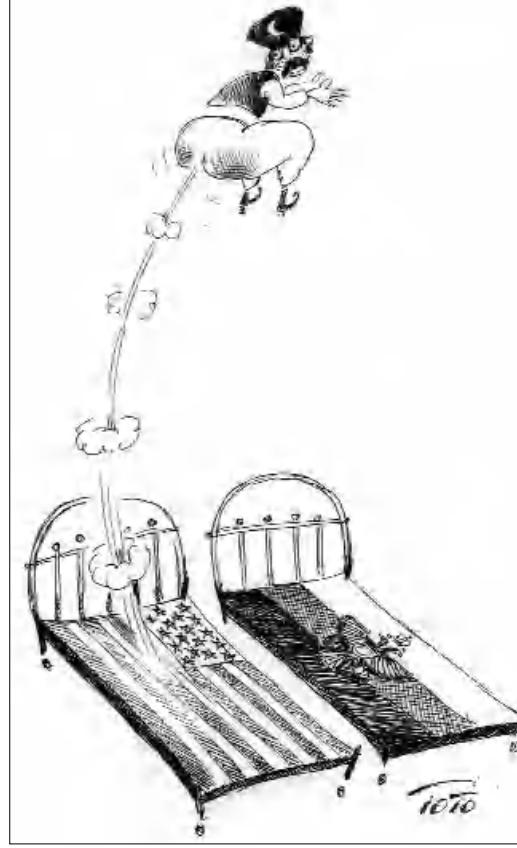
մատակարարնան իրողությանը եւ դիտել աւիս, որ «Դա վկայում է կողմերի միջեւ բարձր մակարդակով վստահության մասին»։ Եւ այստեղ, ըստ էության, նրանք չեն սխալվում։ Ընդ որում, ռուսաստանյան եւ ադրբեյջանական մանուկում երկու երկրների հարաբերությունները գնահատվում են որպես «քազմավարական դաշնակցություն»։

Այս համադաշեկերին ընդգծելի է «Ազերաջ» ղետական գործակալության աշխածածքը՝ որի առանցքային հրումն «աշխարհում ամերիկանիզմի ճգնաժամն» է։ Դրայի աշխական հիմքում է կամ Ալիեր աշխատակազմի դեկավակար Ռամիզ Մեհրենի աղմկահարուց հարցարուցն է, որտեղ ադրբեյջանց դաշտում խիս կողից արտահայտվում է թույլ սկել Բավկում ԱՍՆ դեսպան Սորինին զարթարի հասցեին։ «Ազերաջ» հրամարակումը «գալիս է հիմնավորելու, որ Ա. Նահանգներին սղասում է նոյն ճակատագիրն՝ ինչ աշխարհի բոլոր կայսրություններին»։

Իլիամայիեսան բարզամետնան, ընդհանուր, ԱՄՆ վերջին տարիների արտաքին քաղաքականությունը համեմատում է «դրյալեաւական հեղափոխությունն աշահանելու»՝ խորհրդային իշխանությունների «ձախողված փորձի» հետ։ Ըստ Երևան, դաւոնական Բաֆուն այդ կերպ հասկանալ է տախս, որ ներին կյանքում բարեփոխումներ անելու արեւմյան ընկերակցության հորդորներն իր համար անընդունելի են։

Աղրեջանական մաճովը հեղեղված է կիամ Ալիեի վաշչախմբի դեմ «արևմտյան դավադրության բացահայտման» թեմայով ամենաբազմազան հրապարակմաներով։ Բանը երեմն հասնում է կատարյալ զավեօնիք։ Թերթերից մեկն, օհնակ, գրել էր, որ «Գերմանիայում օճռությունն է նշանակվել Աղրեջանի թշնամին, եւ Բեռլինում նախադարձաւասպիս է հերթական դավադրությունը»։ Խոսքն ավելի վաղ ԵԽԽՎ-ում գերմանացի դատավանակուրի նախին է, ով ժամանակին Եվրոպայի խորհրդում հանդիսանում էր Եվրոպական մարդու իրավունքների զանգվածային խախտությունների նախական գործառություն։

Առավել ծիծաղելի է haqqin.az-ի hrw-դրամկումն այն մասին, որ Coca-Cola-ն «Ադրբեյջանում նամազագուն հեղափոխություն է բարողում»: Բան այն է, որ Coca-Cola Azerbaijan դուասր ընկերությունը Nida երիտասարդական կազմակերպության դասվերով թողարկել է «անհայտ բանակությամբ ըմբեյիլից օժերի վրա մակնելով այդ կազմակերպության լոգոսիմը»: Nida կազմակերպության մի խումբ անդամներ անցյալ տարվա մարտին Բաքվի կենտրոնում կազմակերպել էին բողոքի ակցիա՝ ընդդեմ բանակում սպանությունների: Նշանցից ոմանի ձերքակալու մասին պատճենը հայտնաբերվել է այս բանակում:

Ուսագրավ է, սակայն, որ դեսղանն իւհան Ալիեկի վարչախմբի դժգոհությունը հարուցած՝ իր հարցազրոյցի մասին ասելու է, թե «յուրաքանչյուր ու կարող է ծանրանալ դրան եւ հաճովվել, որ այն հավասարակշռված է եւ արդարացի»: Նա նաև ասել է, թե «քարեկամներ ունի ինչողես կառավարության անշամների շրջանակներում, այնողես էլ այնտեղից դրւ»: Աղրբեցանի հշուող վարչախմբի ներկայացուցիչներից բաղադրեց Ռասիմ Մուսարեկովը դեսղան Սուրբինազրարարին մեղադրելու համար՝ «ռուս-աղրբեցանական հարաբերությունները փասցնելու փորձի» մեջ:

Սա բոլորպին նոր ժեւսադրում է, որ վկայում է Աղրեջան-ԱՄՆ հարաբերություններում անվստահության չափազանց մեծ չափաբաժնի առկայության մասին: Պատճենական Բարին փաստցի հրաժարվում է աշխածաշքանում ԱՄՆ-ի շահերին որևէ կերպ աջակցություն գործադրելու համարը պարունակութիւնից:

թիւս ցուցաբերելու համապատասխանությունը, որ սահմանադրությունը կատարված է նախկինում: Աղբեջանում «ըստ արժանվույն են գնահատել» նաեւ մայիսի 28-ի տոնակատարություններին հիամ Ալիեփի ելույթին ԱՄՆ դեստեղարտամենսի կուտ արձագանքը: Contact.az-ի այդ առթիվ արած կարճառուս «մեկնարանությունն» ուներ «ԱՄՆ դեստեղը եւ հայերը մեղադրում են հիամ Ալիեփին» չափազանց խոսուն վերնագիրը:

ՍՈՒՐԵՆ Թ.
ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ավտոմատացման կերպ մարդկանց

է անում: Այգու գրեթե բոլոր հաւաքածներում ավտոմեթենաներ են կայանված: Փորձեք անցնել այգու ժենուլիներով եւ յուրաքանչյուր Վայրկյան կարող եք վաճառքել ձեր կյանքը: «Քաղաքի կենտրոնն է, մարդաւաս, ղետական ու գերատեսչական մեծաքանակ ժեներ» են գտնվում մոտակայինու եւ հավանաբար այդ լատառով է վիճակն այդողիսին», - հաճախ մտորում ու հանգստացնում էի ինքն իսկ: Բայց արի ու տես, որ նոյն լատակերն է խաղափառ գրեթե բոլոր մասերում: Խոկ ամենացավալին այն է, որ ավտոմեթենաների այդ գրնին օրեցօր ուժգնանում է, նոր թափ հավաքում, նորանոր զարգացումներ ու ծեւեր սաշանում:

Այսպես դեռևս 90-ականներին ավտոմետնաների ծավալած ավտոնակային տեսնող շարժումն առանց որեւէ լուրջ դիմարդության հանդիմելու՝ նվազեց բակային ազատ արածմանը ու երեխաներին խցկեց փորձիկ «միկրո» խաղահրամարակները։ Դեռ լավ է, որ բաղադրատեսարանը վերջեւ ուսադրությամբ բարեկարգում, հարդարում ու գեղեցկացնում է դրան, թե չէ նույն բակերից խոյած կղադարեին լսվել

մանկական խաղն ու ծիծաղը:
Ավտոմետենաների թվաքանակի
անհակառել ավելացման ու

ուր՝ ավելի լայնածավալ գրոհի արդյունությամ աստիճանաբար դակաստցին կանաչ շարածներն ու թիւերը։ Ուս երեկոյան ժամերին մտել որեւէ բակ եւ կիամողվեե, որ մետեսաները կայանված են նախ-կինում կանաչ ու ծառահարևաս համապատասխան կամաց առաջարկություն, որոնց հետեւան- դով այդ կանաչի ու թիւերի հետեւն են միայն հիշեցնում իրենց երթա- նի գոյության մասին։ Այսինքն՝ աստիճանաբար դակաստում ու ան- հետանում են մեր բաղադրիչները, մեր որուածին տարօքաբառներ։

Նազորդ փուլում ավտոմեթենա-
ներն ավելի խաղաքակիրք ու ոռ-
րածել գրոհ կազմակերպեցին։
Այս անգամ՝ դեղի խաղաքի ընդեր-
քը։ Կառուցվեցին ստորգետնյա
կայանատեղիներ։ Ամեն ինչ կո-
կիկ է ու գեղեցիկ, բայց արի ու
տես, որ ժողովրդի մեծ մասի գր-
դանին՝ ոչ հասու։ Այսինքն՝ այս
անգամ էլ Երանց ժեւսակի հար-
կածեցին մեր ինքնասիրությանը,
ստիմեցին ընկճակել ու մի ավե-
լորդ անգամ եւս հաշվել այն
ժիսուր իրողության հետ, որ այստեղ
կայանելը միայն հարուստերի
մենաշնորհն է։

Ավելորդ չեմ համարում խոսել
նաեւ դարտաղիր աղափովագրու-
թյան, կարմիր գծերի ու արագա-
չափերի մասին, որոնց հետևան-
քով ամեն օր ականջաւոր են լի-

նում մական ելով վթարների մասին տեղեկատվության: Այդ գործում ամենահայտնին Գագիկ Չամչյանն է ու նրա էլեկտրոնային կայքը: Այն, մի զարմացեմ, վթարների զայի մասը հետևանք են դարտադրի աղափառվության: Դրանց հետևանքով վարողն իրեն դահովվելու հեռանկարը: Խեղճ երեանցին, որ այսօր լու փորձում է հասկանալ, թե մեթենաների խոյածեռնարկներից որ մեկին դիմակայի, վարել է: Դիմա Դայաստանը, կարծես, դառնում է ավելորդի, խոյահարման ու խոյամարտի ասպարեզ:

ավելի «աղահով» ու ազագաց դեկին, բանի որ վթարկելու դեմքում փոխհատուցում կսանա, որի չափը՝ հատկապես ինն մեթենաների դեմքում, երեսն ձեռնուու է դառնում: Խոչ արագաշափերն ու այլ զանազան արգելանքները վթարներին նոյաստում են այնանով, որ արագաշափերի մոտակայում մի անի վայրկյան կորցնելով, շատեր փորձում են ճանադարի հաջորդ հատվածում ավելի արագ ընթանալ, կորցնում են ինքնակառավարումը, եւ վթարն անխուսափելի է դառնում: Դիտարկել վթարների ընդհանուր դասկերը եւ կիանոզվել, որ արագաշափերին մոտիկ հատվածներում վթարներն անհամենա ժի են տեղի ունենում, խոչ այ դրանց հաջորդող մասերում ժխուր վիճակագրություն է առկա:

Մեր թվարկած իրա հաջորդող դասմափուլերն, անկասկած, արդեն արել են իրենց ոչ ցանկալի գործը: Կարծում են, այլևս չի օգնի անօազ ուսար մարտերին նար-

ՏԵՂԵԿԱՆԻ ԽԱՄԱՐ ԽՈՐԵՒԱՆ ՉՅՆԻ ՃԵՆ ՉՆԱԼՈՒ

Համայնքների խոշորագույն փորձնական ծրագրերը կազմվեն այս տարվանից

100 բնակչություն ունեցող համայնքներում ոչ մի ծառայություն չի մատուցվում, եւ համայնքային բյուջեի 88 տոկոսը ծախսվում է աշխատավարձի վրա՝ զյուղապետի, օգնականի, եւ այլն: Այս ցուցանիշների մասին խոսելով, համայնքների խոռոքազման ծաղր

այսպիսի լուրջական գործի փորձագետ Կահան Մովսիսյանը նշում է, որ միայն 3000 եւ ավելի բնակչություն ունեցող համայնքներում է, որ ծախսերի 20 տոկոսն է բաժին ընկառում աշխատավարձերին, իսկ մնացած գումարով հնարավոր է լինում ծառայություններ մատուցել և սվալ հաճախորդ ընդգրկված բնակավայրերում՝ նաև առաջարկել որոշիչ օրոքու-

ասածարաւթանք, բուօպս, վայրաւան, ճշակոյթի կենտրոն, փողոցների լրաւավորություն եւ այլն, ինչդեռ նաեւ հնարավորություններ ստեղծվում թիզնեսի ընդգրկմամբ իրականացնելու նորաւակային ծրագրեր: Նա որդես օրինակ բերում է Այումիի մարզ, որն ամենափոքրաթիվ բնակչություն ունեցող բնակավայրերով նարզն է: Այստեղ եղած 109 բնակավայրերը անհրաժեշտ կլինի միավորել 18

Տվյալ գյուղի ներկայացուցիչների ժողովի կողմից ներկայացվածը՝ Դամանների ավագանին ձեւավորվելու է երկու ուղղությամբ: Խոշորացված հանայնի մաս կազմող յուրաքանչյուր գյուղի նեկ ներկայացուցիչ անդամնան լինելու է հանայնի ավագանիում, իսկ ավագանու մնացած անդամներն արդեն ընթառվելու են ըստ ընակչության թվի:

Առջանն առանձնացնում է դրա երեք կարեւոր նորագույներ՝ ավելի շատ կարիքավոր ներդրումներ համայնքներում խնայված միջոցների հաշվին, իշխանության աղակենտրոնացում եւ բաղադրական համակարգի հետարրությունների ավելացում տեղական ինժեներական մկանների պահպանի համար: «Ազգի» հարցին, թե նկատի ունենալով նեկ այլ կենսական նշանակություն

Համայնքների խուռացման
բարեփոխումները մշակող փոր-
ձագեներից Կահան Սովորյա-
նի տեղեկացմամբ, ասրբեր հա-
մայնքների համախմբումը տեղի է
ունենալու մի բանի կարեւոր գոր-
ծոնների ուժացը՝ ըստ նողատակա-
հարճարության: Դա կարող է լինել
համախմբում մեկ աղյանիանիչի
ուժը (Տաթե), մեկ բաղադային
համայնքի ուժը (Դիլջօն, Ձե-
մուկ, Մեղրի), ընդիհանուր քիզընե-
նախագծի իրագործման ուժը (Զարիթափ, Սառնակունի), աշ-
խարհագրական եւ ռեիլեֆային
առանձնահատկություններով: Ն-
վում է, որ նոյն համայնքի մեջ
ընդգրկվող բնակավայրերի միջեւ-
հեռավորությունը չունետ է գերա-
զանգի 20 կմ-ո:

Ներկայումն մշակվել են խոռո
րացման երկու տարբերակներ՝ ցր-
ջանային եւ փնջային, որոնցից
յուրաքանչյուրն ումի իր առավելու-
թյուններն ու ռիսկերը: Առաջինի
դեմքում խոռորացումից հետո Հա-
յատանի 999 բնակչավայրերը
դեմք է միավորվեն 50 համայնքներ-
ում, երկրորդի դեմքում՝ 230 հա-
մայնքներում: Պատասխանելու
մեր հարցին, թե ո՞ր տարբերակն է
առավել հավանական համար-
վում, Վաչէ Տերեյանն ասաց, որ
դեռևս խաղաքական որոշում չկա-

